

**ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА
ИНСТИТУТ НА ВЪТРЕШНИТЕ ОДИТОРИ В
БЪЛГАРИЯ
ЗА ПЕРИОДА
01.06.2019 г. – 31.05.2020 г.**

Институтът на вътрешните одитори в България (ИВОБ) е регистриран като Сдружение през 1990 г., а от 2003 г. получава статут на филиал на Международния институт на вътрешните одитори (The IIA). ИВОБ е член на Европейската конфедерация на институтите за вътрешен одит (ЕСПА). Сдружението е юридическо лице със седалище в София и осъществява дейността си на територията на Република България. Изграден е като доброволна, независима професионална организация, обединяваща лица, които работят и имат интерес в теорията и практиката на вътрешния одит и вътрешния контрол. В него членуват над 560 вътрешни одитори от търговски дружества, банки, застрахователни компании, публичен сектор и други заинтересовани от професията лица, обединени около девиза: „Прогрес, чрез споделяне на знания и опит”.

Мисията на ИВОБ е да насърчава и подкрепя развитието на вътрешния одит, да бъде водеща професионална организация, която развива теорията и подпомага практиката на вътрешния одит в България.

В своята дейност през годината, ИВОБ се движи от следните основни цели:

- Да се утвърди вътрешния одит като авторитетна и уважавана професия в България, осъществявана в съответствие с Международните професионални практики по вътрешен одит и Етичния кодекс на вътрешните одитори;
- Да се хармонизира националното законодателство с Международните професионални практики по вътрешен одит и Етичния кодекс на вътрешните одитори;
- Да се популяризира ролята на вътрешния одит като дейност предназначена да допринесе за добавяне на стойност, както в корпоративния, така и в публичния сектор;
- Да се наложи ИВОБ като предпочитан партньор за провеждането на проучвания, изследвания, и други дейности, свързани с развитието и популяризирането на вътрешния одит в България;
- Да се използва в най-голяма степен общата база знания при изготвянето на обучителните програми;
- Да се развива и разширява партньорството с висшите учебни заведения в България и академичните среди;
- Да се предлагат повече и разнообразни обучения на членовете на ИВОБ;
- Да се популяризират Международните професионални практики по вътрешен одит, както и познаването и прилагането на Международните стандарти за професионална практика по вътрешен одит.
- Да се развие програма за популяризиране на професията, която да я постави във фокуса на общественото внимание и да предизвика дискусии сред своите членове, ръководителите на организации в публичния и частния сектор, както и всички заинтересовани страни от качеството и ползата за обществото като цяло от дейността по вътрешен одит.

В ИВОБ са изградени следните постоянни комисии към Управителния съвет:

1. Комисия по членство и етика;
2. Комисия по популяризиране на професията;
3. Комисия по сертификация и обучение.

В изпълнение на чл. 25, т. 5 от Устава на Института на вътрешните одитори в България (ИВОБ), Управителният съвет внася в Общото събрание **Отчет за дейността на Сдружението за периода (01.06.2019 г. - 31.05.2020 г.)**.

I. ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА ВЪТРЕШНИЯ ОДИТ

През периода 01.06.2019 г. – 31.05.2020 г., ИВОБ продължи активно да популяризира вътрешния одит като дейност, допринасяща за доброто корпоративно управление. Популяризирането на професията (Advocacy) е една от основните цели в Стратегическия план на Глобалния институт (The IIA) за 2015 – 2020 г., за изпълнението на която всички институти полагат усилия. ИВОБ е приел популяризирането на професията като своя мисия и в унисон с утвърдената от Общото събрание проведено декември 2015 г. - **Стратегия за развитие 2016 - 2020 г.** провежда редица инициативи за представяне на ползите, които вътрешния одит може да донесе за отделната организация и обществото като цяло.

Подпомагане на образованието в сферата на вътрешния одит и вътрешния контрол във висшите учебни заведения и популяризирането им пред студентите, които са бъдещето на професията, винаги е било ключов приоритет за дейността на ИВОБ.

На **05 октомври 2019 г.** Председателят на УС на ИВОБ г-н Йордан Карабинов участва в Научна конференция организирана от УНСС на тема: “Стратегически насоки в развитието на контролните институции в България“ в Равда. Презентацията, която представи бе на тема: „Вътрешният одит- постоянно развиваща се професия на настоящето и бъдещето“.

На **26 ноември 2019 г.** участие като лектори в „Ден на вътрешния одит“, организиран от Икономическия университет – Варна взеха г-н Йордан Карабинов – Председател на УС на ИВОБ и г-н Огнян Тодоров – член на УС на ИВОБ. Те представиха пред студенти и професионалисти от региона темите: „Професията вътрешен одитор“ и „Възможности и предизвикателства пред вътрешния одит в условия на дигитализация и кибер контрол“. След презентациите бе организирана бизнес-игра със студентите, които бяха разделени в няколко отбора.

Изпълнявайки целта си да хармонизира националното законодателство с Международните професионални практики по вътрешен одит, Етичния кодекс на вътрешните одитори и действащите към момента добри практики и професионални стандарти, институтът подготви редица становища свързани с регулации и нормативни актове касаещи професията.

На **04 септември 2019 г.** ИВОБ представи пред министъра на финансите становище относно **Наредба за формата, съдържанието, сроковете, реда и начина за представяне на информация по чл. 8, ал. 1 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор**. С цел създаване на единно становище, което да изрази професионалното мнение и позиция на членовете на Сдружението, бе извършено предварително допитване до последните относно тяхната позиция по текста на горепосочените проект на Наредба.

На **22 ноември 2019 г.** бе изпратено становище до Председателя на Народното събрание на Република България и Председателя на Комисията по бюджет и финанси относно предложените промени в **Закона за вътрешния одит в публичния сектор** приети на първо четене, като част от законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2020 г. На **03 април 2020 г.** бе подготвено становище до Председателя на комисията за публичен

надзор над регистрираните одитори относно **Проект на Указания за дейността на одитните комитети в предприятията от обществен интерес.**

В периода ИВОБ продължи да участва активно в заседанията на Гражданския съвет към Националния съвет за антикорупционни политики към Министерски съвет и да предоставя свои бележки по проекти в тази област, разисквани в съвета.

На **21 февруари 2020 г.** се проведе традиционна работна среща между ръководители вътрешен одит в банковия сектор и Института на вътрешните одитори в България. На срещата бяха обсъдени следните актуални проблеми:

- Какви трудности срещат РВО в комуникацията си с регулаторните и държавни органи? Как ИВОБ може да посредничи за тяхното преодоляване?
- Извършвани ли са външни оценки на качеството на ръководената от Вас дейност по вътрешен одит? Колко често? От кого? Каква е реалната полза от тях за дейността по вътрешен одит?
- Да открием талантите за професията и нашите звена. Ползи и недостатъци при привличането на студенти. Как да изградим един устойчив процес?
- Обсъждане на провеждане на проучване сред ръководителите в търговски банки – области и график на провеждане.

Вниманието на присъстващите бе ангажирано и с две презентации в областта на „Организационно мрежови анализ - метод за по-ефективно управление на процесите в организациите“ и „Предизвикателствата пред вътрешния одит и 9 начина да се справим с тях“.

През 2020 г. ИВОБ участва като партньор в три значими проучвания на теми свързани с професията вътрешен одитор.

В сътрудничество с Делойт България, ИВОБ се допита до всички свързани с професията как функцията по ВО вижда текущото състояние на вътрешния одит? Паралелно с това се проведе второ проучване до ръководители на организации, членове на управителни съвети и Одитни комитети под надслов „Как висшият мениджмънт вижда текущото състояние на Вътрешния одит?“.

ИВОБ подкрепи и проучване разглеждащо комуникационните аспекти от дейността по вътрешен одит, разработено от преподаватели в Университета по икономика и бизнес в Познан съвместно с Институтите на вътрешните одитори в Полша.

Проучване озаглавено "Колко комплексна е увереността, която предоставяте по отношение на действащата киберсигурност във Вашата организация?", разработено от Университета в Куинсланд и подкрепено от националните институти на вътрешните одитори и ISACA от 20 държави в Европа, Австралия, Нова Зеландия, САЩ и Израел бе преведено на български език и разпространено до членовете.

Заедно с 11 европейски института ИВОБ финализира разработката на интерактивно приложение, наречено „Сара“, чиято цел е да подпомогне вътрешните одитори да разберат Международните стандарти за професионална практика по вътрешен одит по един забавен и практичен начин. Приложението е достъпно за членовете на ИВОБ, всички заинтересовани и студентите на няколко езика, сред които и български.

II. ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ И СЕРТИФИКАЦИЯ

1. ОБУЧЕНИЕ

Дейността се извършва съобразно годишна програма за обучения и събития на ИВОБ, която се придържа към една от основните стратегически цели на Сдружението, а именно да предлага качествено обучение по актуални теми в областта на одита, контрола и управлението на риска, които са насочени към професионалното развитие и изграждането на кариерата на вътрешните одитори.

Програмата се изготвя на база на резултатите от провежданите в края на всяко обучение анкетни проучвания, които идентифицират основните потребности от обучение за членовете на Института, както и резултатите от проведеното в края на 2019 г. проучване за потребностите от обучение. В програмата за 2020 г. бяха включени както утвърдени, така и нови обучения. Първоначално планираните обучения през 2020 г. бяха 24, но поради обстановката около разпространяващия се коронавирус (COVID – 19) и въведеното извънредно положение в страната на 13 март 2020 г. ИВОБ отложи всички свои присъствени обучения през месеците март и април. С цел да се съхрани здравето на участниците се премина към провеждане на виртуални обучителни семинари в реално време.

През 2019 г. бяха реализирани 2 мащабни форума.

На **20-21.06.2019 г.** за десети пореден път ИВОБ организира традиционната професионална среща на вътрешните одитори в България под наслов: **„Борбата с измамите и корупцията. Научени ли са уроците?“**. Акцент на форума бе борбата с измамите и корупцията и действията, които могат да се предприемат за тяхното противодействие. Своя поглед към този проблем споделиха ръководители и представители на редица национални и европейски институции, експерти в управлението на риска от измами. Професионалната среща беше посетена от 114 участници.

На **21-22.11.2019 г.** в гр. София се проведе най-значимия форум, който ИВОБ организира през годината – Национална конференция: **„Вътрешният одит – палитра от предизвикателства“**. Български и чуждестранни експерти в областта на вътрешния одит, оценката на риска, информационните технологии, киберсигурността и регулациите предадоха своите знания и опит по теми от важност за вътрешния одит днес, като: Киберсигурност; Етика; Одитните комитети; Управление на риска; Системи с изкуствен интелект; Дигитализацията на одитните услуги и др. Конференцията беше посетена от 201 участници, което превръща това събитие в традиционно най-посещаваното мероприятие организирано от ИВОБ всяка година.

През отчетния период от **01.06.2019 г.** до **31.05.2020 г.** бяха проведени общо 19 обучения на следните теми:

➤ **2019 г.**

- **м. юни** – 1 обучение: **„Одит на човешките ресурси и риска свързан с хора“;**

- м. септември – 2 обучения: "Вътрешният одит - активен гарант за насърчаване на етични отношения и ценности в организацията" и „Измами в областта на човешките ресурси и ролята на вътрешния одит в превенцията им“;
- м. октомври – 5 обучения: „Управление на риска в организацията и ролята на вътрешния одит“; „Одит на информационни системи – организация, провеждане и техники. Как да бъдем успешни ИТ одитори?“; „Одит на финансови отчети за вътрешни одитори“; „Инструменти и техники за начинаещи вътрешни одитори“ и „Одит на управлението на информационната сигурност и информационните технологии в компанията,“;
- м. ноември – 2 обучения: "Справяне със стреса и техники за управление на времето" и "Обучителен курс за кандидатите по програма CIA - Част I“;
- м. декември – 2 обучения: „Комплексен подход към етиката в организацията – одиторският принос“ и „Оценка на качеството на дейността по вътрешен одит“;

➤ 2020 г.

- м. януари – 1 обучение: в сътрудничество с една от търговските банки ИВОБ съорганизира форум под надслов: „Анализът на данни – процес повишаващ добавената стойност на дейността по вътрешен одит“;
- м. февруари – 5 обучения: „Основи на ИТ одита“; „Практически курс по оценка на риска при планиране на дейността по вътрешен одит“; „Изграждане на система за превенция на корупцията и измамите“ (2 пъти) и „Комплексен подход към етиката в организацията – одиторският принос“;
- м. март – 1 обучение: „Одиторски доказателства и професионална преценка“;

2. СЕРТИФИКАЦИОННИ ПРОГРАМИ

През отчетния период ИВОБ продължи да администрира дейността по Сертификационните програми на Глобалния институт. Поради обстановката около разпространяващия се коронавирус (COVID-19) и затварянето на изпитните центрове по света, през месец март The IIA предостави на всички кандидати по сертификационни програми възможността да полагат своите изпити от дома или офиса. Също така системата CCMS специално създадена да подпомага кандидатите при регистриране за всички изпити по сертификационните програми на Глобалния институт бе обновена. Членовете на ИВОБ бяха информирани редовно за текущите промени и им бе оказано съдействие за разрешаване на техните затруднения с кандидатстването им.

През периода **01.06.2019 г. – 31.05.2020 г.** общо **54** са кандидатите регистрирани по сертификационните програми на The IIA, разпределени както следва: CIA – 48 и CRMA – 6. Придобилите сертификат по програмите на Международния институт (The IIA), са както следва: CIA – 4, CRMA – 1 и CGAP - 1. С това общият брой на сертифицираните одитори в България към 31 май 2020 г. вече е 378, от тях по програма CIA – 178; програма CGAP – 94; CCSA – 23 и по програма CFSA – 15, CRMA – 68.

III. МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ

През отчетния период представители на ръководството на ИВОБ участваха във форуми, организирани от Глобалния институт и Европейската конфедерация на вътрешните одитори и от различни институти по вътрешен одит в Европа.

На **19-20 септември 2019 г.** се проведе традиционната среща на директорите на европейски институти по вътрешен одит в гр. Люксембург, където участие взе г-н Димитър Нешев. По време на срещата се обсъдиха бъдещия Статут на работната група на директорите на европейски институти и критерии за участие в нея. Очертани бяха нови проекти и обсъдена общата дейност на европейската група за изследвания, ситуирана към европейските институти и др. В рамките на двудневната работна среща се състоя и обсъждане на редица теми с Управителния съвет на **Европейската конфедерация на вътрешните одитори (ЕСПА)**, като: стратегическото развитие на конфедерацията, нейните бъдещи дейности и финансовите резултати.

На **21 септември 2019 г.** се проведе **Общо събрание на Европейска конфедерация на институти по вътрешен одит (ЕСПА)**, в което взе участие г-н Йордан Карабинов. По време на събранието бяха обсъдени управленския доклад за 2018 г., финансовия отчет за 2018 г. избраха се нови представители в управлението на конфедерацията, определи се стратегическия план за развитие 2019-2022 и бюджет за следващата календарна година. Събитието завърши с форум на лидерите, на който участие взеха и представители на управителния орган на Глобалния институт.

През 2020 г. поради обстановката около COVID-19 безпрецедентно бе отложен предвиденото за **29 март - 01 април Глобално събрание на The IA**, което трябваше да се проведе в Лондон, Великобритания.

Поради пандемията срещите на директорите на европейските институти станаха виртуални и регулярни, проведоха се и редица такива с представители на управлението и Изпълнителния директор на The IA.

IV. ИЗДАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

През отчетния период Специализираното списание „Вътрешен одитор“ продължи да излиза в електронен и книжен формат. Членовете на ИВОБ продължават да получават списанието безплатно в електронен вид. В книжен формат, списанието „Вътрешен одитор“ се разпространява с платен абонамент както за членовете на ИВОБ, така за всички останали заинтересовани лица.

Изданието на Комитета на спонсориращите организации на комисията „Тредуей“ („COSO“) - „**Управление на риска в организацията – Интегриране със стратегията и резултатите**“ бе преведено на български език и разпространено за безплатно ползване от членовете през месец май 2020 г.

Редица материали разглеждащи аспекти, проблеми и влиянието на COVID-19 върху вътрешния одит издадени от Глобалния институт и Института на вътрешните одитори във Великобритания бяха преведени на български език и изпратени до членовете на ИВОБ.

V. ЧЛЕНСТВО

Броят на членовете на ИВОБ към 31.05.2020 г. е както следва:

Членство	към 31.05.2019 г.
Общ брой на членовете на ИВОБ	549
от тях:	
Публичен сектор	158
Корпоративен сектор	170
Финансов сектор	135
Университети	12
Други	74
Брой на асоциираните членове след декември 2018 г.	23

VI. ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА

Годишният финансов отчет за 2019 г. е изготвен в съответствие с Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия и Закона за юридическите лица с нестопанска цел. Отчетът е заверен от регистриран одитор - "Бейкър Тили Клиту и партньори" ООД.

1. Планираният бюджет за **2019 г.** е както следва:

Приходи = 206 920 лв. Разходи = 206 878 лв.

2. Изпълнение на бюджета за **2019 г.:**

Приходи = 243 876 лв. ; Разходи = 224 539 лв.

3. Планираният бюджет за **2020 г.** е:

Приходи = 217 600 лв.; Разходи = 217 570 лв.

4. Отчетът на изпълнението на бюджета за периода **01.06.2019 - 31.05.2020 г.** е:

Приходи = 181 521 лв. ; Разходи = 185 213 лв.

5. Паричната наличност **към 31.05.2019 г.** е **220 992 лв.**

6. Паричната наличност **към 31.05.2020 г.** е **220 630 лв.**

*Настоящият Отчет е приет от Управителния съвет на Института на вътрешните одитори в България на заседание, проведено на **03.08.2020 г.***